

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי י"ח בכסלו תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ס"ז

1. הכניסה לו נכסי צאן ברזל שני כלים ששווים אלף זוז, ושבוה ועמדו על שני אלפים. אם נתאלמנה או נתגרשה מה נוטלת? כלי אחד כפרעון חוב של אלף. וכן יכולה ליטול בתשלום אף את הכלי השני משום שבח בית אביה. [ונתחדש שהדין עמה לא רק כשנוטלת כתובתה].
2. בת ישראל שנישאת לכהן ומת, והניחה מעוברת - האם יאכלו עבדי צאן הברזל שלה, בתרומה?
  - א. לר' יוסי - לא יאכלו. כיון ששייכים אף לעובר ואין בכוחו להאכילם ככל זרע כהן. והעיד כך משום שמעיה ואבטליון.
  - הטעם - לרבה: עובר במעי זרה, זר הוא. לרב יוסף: רק זרע ילוד יכול להאכיל. והנפק"מ: ב'עובר במעי כהנת'. אינו ילוד אבל אינו זר. והוכיחו מהברייתא כרבה - 'אמרו לו: מאחר שהעדת לנו ... אף בת כהן לכהן ומת, והניחה מעוברת - לא יאכלו עבדיה בתרומה', אמר להם זו שמעתי וזו לא שמעתי'. והרי לפי רב יוסף כל שאינו ילוד אינו מאכיל ומדוע יחלק ביניהם.
  - ב. לחכמים - יאכלו. כיון שאין לעובר זכיה ואינו מעכב אותם, ומותרים משום הבנים או האחים, או משום איזה יורש שיש לו במשפחת הכהונה. שמואל סבר כר' יוסי שהרי ביקש עשרה אנשים שיאמר בפניהם 'המזכה לעובר - קנה' [חכמים הודו לר' יוסי שמסתבר טעמו, אבל מ"מ חלקו].
3. עבדי מלוג או עבדי צאן ברזל של אשת כהן שמת, באלו אופנים שנינו בברייתא שמתירים לאכול?
  - א. הניח בנים ילודים בלבד - 'מלוג' מותרים משום האשה שמתורת משום זרעה. 'צאן ברזל' מותרים משום הבנים.
  - ב. הניחה מעוברת ללא בנים - אינם אוכלים כיון שהעובר עדיין אינו מתיר.
  - ג. הניח בנים והניחה מעוברת - עבדי מלוג: אוכלים כדרך שהיא אוכלת, עבדי צאן ברזל: לר' יוסי - לא יאכלו מפני חלקו של עובר. שהעובר פוסל ואינו מאכיל. [משמע אף הותר רק זכרים וחולק על רשב"י כדלהלן]
4. רשב"י חולק על ר' יוסי בהניח בנים ומעוברת, בנכסי צאן ברזל. מה שיטתו?
  - א. הניח זכרים - יאכלו העבדים, הטעם למסקנא: כיון שלא חוששים למיעוט שילוד זכר. [נחשב מיעוט כיון שמהמחצה זכרים יש גם נפלים].
  - ב. הניח נקבות - לא יאכלו, א. אם העובר נקבה, היא פוסלת בתרומה. ב. ואם העובר זכר, ואין לבנות במקום הבן כלום ושייכות לגמרי לעובר.
5. יתומים קטנים שבאו לחלוק בנכסי אביהם, בי"ד מעמידין להם אפטרופוס ובורר להם חלק יפה. האם כשהגדילו יכולין למחות? לשמואל - יכולין. לרב נחמן - אין יכולין למחות, דא"כ, מה כח ב"ד יפה. עוד למדנו - למסקנת הגמרא - באופן שהאפטרופוס בירר את העבדים לילודים זכרים בלבד - לכו"ע [ר"י ורשב"י] העבדים יכולים לאכול. ובאופן שלא עשו כך נחלקו התנאים האם חוששים למיעוט.
6. ר' ישמעאל בר' יוסי אומר משום אביו: הבת מאכלת, הבן אינו מאכיל. באיזה אופן כוונתו?
  - א. להו"א - באופן שהכהן הניח נכסים מועטים, באופן שיש בן ובת, ואעפ"כ הנכסים ברשות הבת עבור מזונותיה מתקנת חכמים. וממה נפשך אם העובר בן אינו עדיף מהבן הקיים שאינו יורש, ואם העובר בת הרי כל השייכות שלה בנכסים שתיקנו לה חכמים זה רק כשתצא לאוויר העולם. ונדחה: הרי אם היתומים קדמו ומכרו מועילה מכירתם. מוכח שנחשב שייך לבנים ורק יש זכות לבנות להנות מהם. וצריך לחשוש מחלק העובר.
  - ב. למסקנא - 'הבת' הכוונה 'האם' והיא מותרת וגורמת היתר בעבדי מלוג שלה. אבל 'הבן' בין זכרים בין נקיבות אין מאכילין לעבדי צאן ברזל שלהם משום חלק העובר. [וכל הברייתא דעה אחת של ר' יוסי].
7. משנה - איזה קשר בין בת כהן לאיש זר פוסל אותה מתרומה, ואם היא בת ישראל לכהן אינו מזכה אותה לאכול בתרומה? העובר, והיבם, והאירוסין, והחרש, ובן תשע שנים ויום אחד ספק שהוא בן ט' שנים ויום אחד ספק שאינו, ספק הביא ב' שערות וספק שלא הביא.
  - א. עובר - בת כהן לישראל ומת בעלה, נפסלת. 'ושבה אל בית אביה כנעוריה' - פרט למעוברת, ואם בת ישראל לכהן ומת בעלה - לא מאכיל לה, כיון שרק ילוד מאכיל.
  - ב. היבם - בת כהן לישראל ומת ונפלה ליבום - נפסלת 'ושבה אל בית אביה' - פרט לשומרת יבם, בת ישראל לכהן - היבם לא מאכיל לה, אע"פ שהוא גם כהן כיון שקנין כספו אמר רחמנא, וזה קנין של אחיו. [עוד שנינו - נפל הבית עליו ועל בת אחיו ואין ידוע אי זה מת ראשון - צרתה חולצת ולא מתייבמת]